

הרבנות הראשית לישראל

היועץ המשפטי

י"ט שבט תשע"ד

20 ינואר 2014

הנדון: נוהל שחיטת חו"ל

בחודשים האחרונים, פועלת ברבנות הראשית ועדה שהוקמה על ידי כב' הרב דוד לאו, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית, במטרה לבחון הסדרים שונים הנוגעים לתחום שחיטת חו"ל.

חברי הוועדה הם:

הרב יעקב סבג, מנהל אגף הכשרות הארצי

הרב אריה זילברשטיין, רב פוסק

הרב חיים ועקנין, רב פוסק

הרב מרדכי גלאי, רב משחטת גוש שגב

הרב אליהו מלול, עוזר הרב הראשי

עו"ד הראל גולדברג, היועץ המשפטי לרבנות הראשית

הדיונים שנוהלו עד כה עסקו בשני נושאים. האחד, אופן שיבוץ חברי צוות לשחיטת חו"ל והשני, הסדרת פעילות הבד"צים בתחום שחיטת חו"ל.

לצורך קבלת הערות מהציבור, להלן נציג את הנוהל החדש שבכוונת הרבנות הראשית להחיל בתחום שחיטת חו"ל, אשר גובש במהלך דיוני הוועדה.

הרבנות הראשית לישראל

היועץ המשפטי

1. שיבוץ צוותי שחיטה לכשרות

- 1.1 תנאי לשיבוץ חבר צוות שחיטה בחו"ל, הוא שחבר הצוות מחזיק בתעודת הסמכה מטעם הרבנות הראשית וזאת לאחר שעבר בחינה בכתב ובחינה מעשית. הוראה זו מתייחסת גם לחברי צוות שפעלו במסגרת צוותי שחיטה בחו"ל עד כה ולא הוסמכו כנדרש, אולם טרם צברו ותק של 7 שנות פעילות תדירה במסגרת זו.
- 1.2 מבלי לגרוע מן האמור לעיל, ככל שנוכח ראש צוות שחיטה כי אחד מבעלי התפקידים בצוות השחיטה אינו בעל הכשרה מתאימה, הוא ידווח על כך לנציגי מחלקת שחיטת חו"ל וחבר הצוות יידרש לעבור הליך הכשרה, לפי העניין.
- 1.3 חבר צוות יהיה מחויב לעבור השתלמויות לשם רענון, על פי כללים שתקבע הרבנות הראשית.
- 1.4 היבואן יהיה רשאי לבחור מיהם חברי הצוות שיצאו מטעמו לחו"ל, מלבד ראש הצוות, בודק החוץ ובודק הפנים שישוּבצו על ידי הרבנות הראשית ללא כל מעורבות של היבואן, כפי שיפורט להלן. לעמדת הוועדה, כלל זה משקף איזון ראוי בין האינטרסים העסקיים של היבואן לבין עקרון השמירה על רמת כשרות נאותה.
- 1.5 ראש הצוות, בודק החוץ ובודק הפנים ייקבעו על ידי הרבנות הראשית באופן הבא:
 - 1.5.1 במחלקת שחיטת חו"ל (להלן – מחלקת שח"ל) ברבנות הראשית ינוהל מאגר ממוחשב של ראשי הצוותים ובודקי החוץ המוסמכים על ידי הרבנות הראשית.
 - 1.5.2 תוקם תוכנה ייעודית שתפקידה להוציא פלט של שם ראש צוות, בודק חוץ ובודק פנים, כל אחד בנפרד, אשר ישובצו לכל יבואן המבקש לבצע שחיטה בחו"ל, על פי מחזוריות שוויוניות בין בעלי תפקידים אלו.
 - 1.5.3 פלט המחשב ובו שמות בעלי התפקיד האמורים יופק ללא מעורבות או הפעלת שיקול דעת של עובדי הרבנות. התוכנה תפעל כך שפלטי המחשב יופקו באופן אקראי, תוך שמירה על מחזוריות שוויונית בין בעלי התפקידים השונים.
- 1.6 כאשר תתקבל בקשה של יבואן, נציגי מחלקת שח"ל ישבצו על פי פלט המחשב כאמור, את ראש הצוות, בודק החוץ ובודק הפנים ויודיעו על השיבוץ ליבואן.
- 1.7 לאחר שיבוץ ראש הצוות, בודק החוץ ובודק הפנים יהיה היבואן כאמור רשאי לבחור את יתר אנשי הצוות מקרב אלו המעוניינים לעבוד עימו, וזאת בכפוף לכללים שתקבע הרבנות הראשית בהתייחס לוותק והניסיון של אנשי הצוות שיבחר, ובהתחשב בהיקף השחיטה המבוקש, וזאת כדי למנוע מצב שבו רק הוותיקים והמנוסים ייבחרו ואילו ליתר לא יתאפשר לצבור ותק ולהתקדם ברמת ההסמכה.

הרבנות הראשית לישראל

היועץ המשפטי

- 1.8 היבואן ימסור לרבנות רשימה שמית של בעלי התפקידים שעתידים לצאת לשחיטה מטעמו, מלבד בעלי התפקידים המנויים לעיל, ונציגי מחלקת שח"ל יוודאו כי בעלי תפקיד אלו אכן מוסמכים מטעם הרבנות הראשית לישראל, וכי השיבוץ שביקש היבואן עומד בכללים לעיל.
- 1.9 יובהר, כי כל חברי הצוות, ללא יוצא מן הכלל, יהיו עובדי היבואן, ולא תתקיים בינם לבין המדינה זיקת עובד-מעביד.
- 1.10 על מנת לאפשר עבודת צוות נאותה, מן הראוי כי היבואן ייוועץ בראש הצוות בדבר שיבוץ חברי צוות השחיטה.
- 1.11 כדי להימנע מקשר בלתי ראוי בין היבואן לבין צוותי השחיטה, יהיה היבואן מנוע מלשבץ איש צוות מסוים ליותר משתי עונות שחיטה ברציפות או במשך שנה אחת, לפי המאוחר. היבואן יהיה רשאי לשוב ולשבץ את אותו חבר צוות בחלוף שנה. למען הסר ספק, אין נפקות לעניין זה אם היבואן מבצע שחיטה באותו מפעל בכל פעם, או אם הוא מבצע שחיטה במפעלים שונים.
- כל צוות שחיטה ישהה בחו"ל, לכל היותר, למשך מחצית מתקופת השחיטה המאושרת, בכל פעם. חבר צוות ששב מביצוע שחיטה בחו"ל יהיה רשאי לשוב ולהשתבץ לעונה נוספת בחלוף לא פחות מחודש ימים.

2. בחינת ביטול הסמכה

- 2.1 כאמור, הרבנות הראשית הינה הגורם המסמיך את בעלי התפקידים בצוותי השחיטה. לעיתים, מתעורר הצורך בבחינת ביטול הסמכה וזאת כאשר מתקבל מידע לפיו בעל התפקיד אינו כשיר מקצועית לעבודתו, או שאינו מתאים לתפקיד זה.
- 2.2 כאשר מתקבל מידע כאמור, יפעל אגף הכשרות הארצי לבירור המידע בשיתוף הרבנים הפוסקים ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לרבנות, תוך מתן הזדמנות לבעל התפקיד להציג עמדתו.
- 2.3 ככל שלאחר בירור העניין, סבור ראש אגף הכשרות הארצי בהתייעצות עם הרבנים הפוסקים והיועץ המשפטי לרבנות כי עולה הצורך, לכאורה, בביטול ההסמכה של בעל התפקיד, הוא יעביר את החומר בפני ועדת המשמעת שליד מועצת הרבנות הראשית או לידי הוועדה לבחינת הסמכות, לפי העניין וכפי שיפורט להלן.
- 2.4 תלונות הנוגעות להתאמת בעל התפקיד לשמש בתפקידו, יועברו לידי ועדת המשמעת של מועצת הרבנות הראשית. תלונות הנוגעות לרמתו המקצועית של בעל התפקיד יופנו לוועדה לבחינת הסמכות שחבריה יהיו:
- 2.4.1 דיין בית דין רבני בדימוס.
- 2.4.2 רב ששימש כרב בית מטבחים ופרש לגימלאות.

הרבנות הראשית לישראל

היועץ המשפטי

- 2.4.3 מי שכיהן בעבר כראש צוות שחיטה בחו"ל מטעם הרבנות הראשית ופרש לגימלאות.
- 2.5 מנהל מחלקת שח"ל ברבנות ישמש כמרכז הוועדה. עבודת הוועדה תלווה על ידי היועץ המשפטי לרבנות הראשית.
- 2.6 החלטות הוועדה יינתנו בכתב לאחר שתינתן הזדמנות לבעל התפקיד להביע עמדתו במסגרת שימוע.
- 2.7 במקרים בהם עולה חשד להתנהלות חמורה או לחוסר כשירות מקצועי של בעל תפקיד בצוות שחיטה, תהיה ועדה שחבריה מפורטים להלן, רשאית בנסיבות מיוחדות להשעות באופן זמני את תוקפה של תעודת ההסמכה של בעל התפקיד וזאת עד לקיום בירור כאמור. חברי הוועדה יהיו: ראש אגף הכשרות הארצי, רב פוסק, והיועץ המשפטי לרבנות.

3. פעילות הבד"צים

- נוכח הצורך לתת מענה לאוכלוסייה אשר אינה סומכת ידיה על הכשרות הממלכתית מטעמים אידיאולוגיים ואחרים, מוצע הפתרון הבא:
- 3.1 יבואן המבקש לצאת לשחיטה בחו"ל עם בד"ץ מסוים על מנת לפנות לקהלים הצורכים בשר בכשרות בד"ץ, יגיש בקשה לאישור צוות עם שמות חברי הצוות המבוקשים על ידי הבד"ץ, מלבד ראש צוות.
- 3.2 הרבנות לא תעסוק בהכרה בבד"ץ כזה או אחר כפי שהיה עד כה. כל בד"ץ שיבקש לצאת לחו"ל יורשה לעשות זאת, ובלבד שהבשר שייובא אכן יעמוד בתנאי הרבנות לעניין הכשרות המהודרת, וזאת כדי למנוע הונאה בכשרות.
- 3.3 הרבנות הראשית תקבע מהם התנאים ההלכתיים לאישור בשר כ"כשר למהדרין". יבואן יהיה מנוע מלהציג בשר ככשר בכשרות מהודרת אם לא עמד בתנאים שנקבעו לכך על ידי הרבנות הראשית.
- 3.4 המחלקה תאשר ליבואן את הצוות שביקש בכפוף לתנאים הבאים:
- 3.4.1 הרבנות הראשית תשבץ לכל צוות מטעם בד"ץ, ראש צוות מפקח מטעמה מתוך מאגר ראשי הצוותים.
- 3.4.2 בנוסף לראש הצוות המפקח, ישובץ מטעם הרבנות הראשית בודק חוץ שתפקידו יהיה לבדוק את הבשר שנפסל בכשרות הבד"ץ והועבר למסלול כשרות רגילה. זאת, על מנת לתת מענה לכך שצוות השחיטה משרת, לכאורה, אך ורק את האינטרס של הבד"ץ המעוניין בכשרות מהודרת בלבד, וקיים חשש כי הוא לא יוודא רמת כשרות נאותה בכל הנוגע לבשר שנפסל בכשרות המהודרת.
- 3.4.3 שיבוץ ראש הצוות המפקח ובודק החוץ על ידי הרבנות הראשית יעשה בהתאם לסעיף 1.5.

הרבנות הראשית לישראל

היועץ המשפטי

- 3.4.4 היבואן לא יקבל אישור לביצוע השחיטה אלא אם כל חברי הצוות היוצאים מטעמו של הבד"ץ יוסמכו על ידי הרבנות הראשית, ויחול עליהם האמור בסעיף 1.1.
- 3.4.5 פתרון זה אמנם יוצר נטל כלכלי נוסף על היבואן, אולם יש בו לנטרל קשיים הנובעים מכך שכל צוות השחיטה נקבע על פי שיקול דעתו של הבד"ץ, כך שנוצרת תלות ביבואן או בבד"ץ.
- 3.5 נוכח ניגוד העניינים המובנה בין הבד"צים למיניהם לבין הרבנות הראשית, חבר צוות שעובד עם בד"ץ כלשהוא לא יוכל לשמש כראש צוות מטעם הרבנות הראשית.
- נוהל זה מופץ לציבור לצורך קבלת הערות בטרם אישורו הסופי. כל המעוניין להעביר הערותיו לאמור בנוהל זה, מתבקש לעשות כן תוך 21 ימים מיום מכתב זה.

ב ב ר כ ה ,

הראל גולדברג, עו"ד

העתקים:

כב' הרבנים הראשיים לישראל
מר עודד וינר, מנכ"ל הרבנות הראשית
הרב יעקב סבג, מנהל אגף הכשרות הארצי